

Nemčija išče sporazum z Združenimi državami.

Če ne nosijo tihotapskega blaga, so varne.

STORI AMERIŠKA VLADA, SE NE VE. — PRIHODNI KORAK NE POMENI VOJNE Z NEMČIJO. — PROGRAM VLADE JE DEFINITIVNO DOLOČEN.

Washington, D. C., 12. feb. — Nemčija išče zopet prijateljske z Združenimi državami in je prišla, pod katerimi pogoji je ravljena jamčiti, da se ne nič zlega ameriškim ladjam. Če so baje sledeče: Nemčija se ne sme zameriti ameriškim potniškim parnim, je dovoljeno pluti skozi pas, ne da bi bili nadlegovani ameriškim tovornim parnim, je dovoljeno pluti skozi pas, če nimajo ukrasnega tihotapskega blaga. Združene države označijo vse, ki ne nosijo vojnega tihotapskega blaga, kar jim garantirajo edotakljivost. Nemčija se sedaj poslužuje švickega poslanika dr. Paul Ritz, pri posredovanju z Združenimi državami. Dobil je baje obilo, da Nemčija rada sprejme odločilo od Združenih držav, na njen način naj se varuje Americe in ameriške ladje na morju. Nemčija baje sama želi preiti nekatere sugestije. Je predsednik pripravljen za spor in ga sprejme, potem bo Nemčija poslala nekam take povelje. Vlada se seveda ne ozira na poizvedovanja od strani, domenska vlada ne pošlje forgera komuniškega ameriški Bitter molči in od njega ni nič izvedeti, če bo spodbujal Nemčijo, da naj pošlje komuniške prične razpravljati z ameriško vlado. Vlada ne sprejme, da slednji ni spremenil svojega mišljenja. Če hoče Nemčija zopet oviti prijateljske zveze z Anglijo, mora odzvati brezobzirno na morju in se ravnati po ubah, ki jih je dala ob času rata, ki je bil poslan ob potopitvi "Sussex". Nekateri uradniki trdijo, da bi predlogi niso zadovoljivi. Nemčija prizna nedotakljivost tihotapskih ladij, je to priznanje, smejo ladje pluti po morju, a vržene so preiskavi. Po mnenju teh urad. ne morejo Združene sprejeti ponudbe, da zamujajo svoje ladje, na katerih ni ukrasnega tihotapskega blaga. Ladje se lahko preide in najdejo na njih več kot pet odstotkov tihotapskega blaga, jih lahko potopijo, a pri tem naj skrbeti za varstvo mostva potnikov. Drugi višji uradniki so zopet tega mnenja in menijo, če Nemčija išče strike, da je treba hhati in ji priti napol pota nati, četudi ne priznajo Združenih države brezobzirnega boja na morju ali nove blokade s poljačami. Predsednik n. pr. ni mal angleške izstradalne bloke za Nemčijo, vendar je po volji, da je državni department al neformalne in privatne stiz britiskimi oblastmi, da se do sporazum glede blaga, ki ga smatrajo tihotapskim. Anglija je dala naročila svojim diplomatom v Ameriki, da ne izdajo potnih listov otrokom in ženam, da ne pridejo v nevarnost blokadnega pasu. Ta odredba angleške vlade znižuje seveda no nevarnost, ker bi v slučaj potopa ne bilo velikega razrjenja med ameriškim ljudstvom, nikakor jo pa ne odprav.

Washington, D. C., 12. feb. — Prve dni je hujskajoče kapitalistično časopisje pisalo tako podarjajoče, da je ljudstvo vsak tretjek pričakovalo napoved vojne z Nemčijo in Združenimi državami. V javnost so prihajale laozapiambi nemških parnikov,

Kapitalistični listi hočejo vstrahovati kongresnike.

SOCIALISTIČNI KONGRESNIK JE POSTAVIL KAPITALISTE V PRAVO LUČ.

Washington, D. C., 12. feb. — Socialistični kongresnik Meyer London je v kongresu izjavil, da se gotovi kapitalistični listi trudijo, da pride do vojne z Nemčijo. Ti listi hujskajo brezvestno in pritiskajo na kongresnike, da si o položaju vstvarijo napačno mnenje. Ko je govoril o izjavi in sugestiji kongresnika Millerja iz Minnesota, ki je napadel Jennings Bryana kot rojalista in bakroglavca, potem je pa sugestiral, da se ga v vojnem času internira, da Meyer London dejal, da so za take sugestije in izjave odgovorni žolti kapitalistični časniki. Ta napad je bil izvršen, ker je "Chicago Tribune" pisala, da naj se izključijo kongresniki iz kongresa kot izdajice, ker so glasovali proti pomnožitvi generalnega štaba. "Kar hočem reči glede napada," je dejal Meyer London, "v ohičnem listu je tole: Ne brigam se za člankarja, če piše svoje mnenje, ali če je navaden najemnik, ki sprejema uredniške ukaze, da jih potem napiše. Ne vem, če urednik verjame v to, kar piše, ali če je to napisal na ukaz. Ali jaz povdarjam, da se člani zbornice branijo proti takim napadom. V mojih očeh se mi vidi, da hočejo s takimi napadi vstrahovati kongresnike, da ne povedo svojega mnenja in ne delajo po njih poštenem prepričanju. Protestiram proti kritiki, ki jo je izvršil član te zbornice na znamenit Jennings Bryana, ki je mnogo pripomogel z njegovim delom do razvoja te dežele. Ustava je dala kongresu pravico, da napove vojno. Ali mislite, da je kongres samo pečat, da se pokori poveljem pozameznih oseb? Ali mislite, da vsakemu kongresniku velevala dolžnost, da kot zastopnik svobodnega ljudstva preišče svojo dušo in porabi vse svoje duševne sile, da se izreče o važnem vprašanju, če se napove ali ne napove vojna? Ali naj kongres dovoli, da ga bodo strahovali butci, strahopetci, ignorantje in nepatriotični ljudje, ki poznajo le profesionalni patriotizem? Mr. predsedatelj, protestiram proti poizkusu, da se hoče vstrahovati svobodne kongresnike svobodnega ljudstva." *) Bakroglavci so imenovali v državljanski vojni ljudi v severnih državah, ki so bili mnjenja, da je nemogoče podvreči južne države, in so bili valedgeta nasprotniki vojne. Bakroglavci niso bili naklenjeni južnim državam, a bili so proti vojni. Ime prihaja od strupene bakroglave kače. Prvikrat je bilo izrečeno to ime v jeseni 1862, leta 1863 je bilo pa že splošno v rabi.

RUDARJEVA USODA.

Pottsville, Pa., 12. februarja. — Mrtve rudarje M. Markus, M. Planeta in M. Malwicka, ki so bili podstni v rudniku East Bear Ridg, so izkopali in prinesli iz jame. Rudarja A. Arihira še niso dobili iz rudnika in splošna je sodbda, da je mrtve. Rešilno delo ovirajo razne težkoče in rešilci delajo v življenski nevarnosti. Kljub temu delo napreduje, da dobe tudi četrtega rudarja iz rudnika.

MERITOV NAČRT JE PROPADL.

Washington, D. C., 12. feb. — Kongresna zbornica je zavrgla dodatni predlog, ki ga je sprejel senat in ki določa, da se morajo vsi poštarji podvreči civilni služnji. Predlog vrnejo konferenčnemu odboru.

Delavstvo Južne in Severne Amerike se združuje.

POZIV ZA USTANOVITEV MEDNARODNE DELAVSKE FEDERACIJE JE IZDAN.

Washington, D. C., 12. feb. — Prvi, oficijelni koraki za ustanovitev "Vseameriške delavske federacije" so storjeni. Konferenčni odbor "Vseameriške delavske federacije" je izdal proklamacijo na delavce v vseh delelah na ameriškem kontinentu. Že tri leta so delali na tem, da ustanove "Vseameriško delavsko federacijo". Po konferenci, ki so se jo udeležili zastopniki ameriškega in mehiškega delavstva, sta Balthazar Pages in Carlos Loveira prepotovala republike v Južni Ameriki, da dobita fakta o delavskem gibanju in delata za združenje vseh strokovno organiziranih delavcev. Potovanje je imelo uspeh, dasiravno je Pages zbolel na potu in ni mogel vzdržati do konca na potovanju. Loveira je prinesel poročilo o delu na potovanju in delavskem gibanju. Svoje poročilo je predložil konvenciji "Ameriške delavske federacije" v Bostonu. Konvencija je na to naložila eksekutivi, da izvrši delo. Eksekutiva je ustanovila konferenčni odbor, ki je ravnokar izdal proklamacijo na vse delavce v Ameriki. Konferenčni odbor upa, da delavske organizacije v latinskih republikah takoj vstopijo v medsebojno korespondenčno zvezo. V proklamaciji se glasi: "Konferenčni odbor ima namen ustanoviti bratsko zvezo, kooperacijo za obrambo in pospeševanje pravic in interesov delovnega ljudstva v Ameriki. Tem besedam sledi manifest, ki pojasnjuje organizatorično sestavo "Vseameriške delavske organizacije", njeno važnost in pomen za vse delavce v Ameriki. Gibanje za ustanovitev "Vseameriške delavske federacije" je prišlo še le sedaj v dober tek in prepričani smo, da bo organizacija kmalu dovršena, ki bo tvorila mogočnega branik proti vsem kapitalistom v Ameriki, na severu in jugu tega obširnega kontinenta.

MILITARISTIČNA OVETKA.

New York, 12. februarja. — Od kar je nastala napetost med Združenimi državami, je militarizem popolnoma obšel nekatere ljudi, od katerih je bilo pričakovati več treznosti. V New Yorku bodo pri šestih policijskih departmentih nabavili avtomobile, na katerih bodo montirane strojne puške. Policijski komisar Wood je odbral 200 policajev, ki so služili v armadi za stotnijo strojnih pušk. Izmed teh bodo odbrali zopet najboljšje strele, ki bodo operirali strojne puške, drugi bodo pa strojnim puškam dodeljeni kot pehota. Vsakemu pametnemu človeku je jasno, da šteje v vojni 200 mož toliko kot kaplja v morju. Kajpa, če se take priprave ne vrše za potlačenje velikih stavek? Nikjer ni zapisano, da ne smejo rabiti strojnih pušk proti stavekarjem.

ŠOFER, KI JE POVOZIL ČLOVEKA, OBTOŽEN UMOBOLNOSTI.

New York, 12. feb. — 20letni Rollins Tian, šofer umetnice Jane Petersonove, je povozil nekega pasanta do smrti. Če milijonar povozil človeka do smrti ne bo tožen radi uboja, še toliko manj pa radi umora prve vrste, ki ga kaznujejo s smrtno kaznijo. In to dejstvo priznava skoraj očitno v tem slučaju. Državni pravdnik pravi, ker obtožene ni vprašal svoje gospodarije, če sme rabiti avtomobil, je izvršil tatvino. Ker je z ukradenim rečjo ubil človeka, je izvršil umor. Čudna so pota pravice v tej deželi, če gre za proletarea.

O berlinski konferenci ugibajo.

Nemčija ne želi še enega sovražnika.

BOLGARSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PROROKUJE MIR. — LAŽNJIVA ANGLEŠKA POROČILA SO ZAKASNELA ODPOTOVANJE GERARDA. — ŠVICA IN KITAJ PROTESTIRATA. — AVSTRIJSKE ČETE SO DOSEGLE USPEH PRI GORICI.

ZADNJE VESTI.

Washington, D. C., 12. feb. — Državni department je sprejel od ministra Stovalla potrdilo, da je ameriški poslanik Gerard dospel v Ouh in da je na potu v Bern. Na meji ga je sprejel polkovnik Bruegger.

Berlin, brezlično v Sayville, 12. februarja. — Glavni nemški vojni stan poroča, da so angleške čete napravile šest nasokov zaporedoma na nemške razstreljene jarke na fronti od Serre do reke Ancre. Pri vseh napadih so angleške čete trpele hude izgube. Streleke jarke jugovzhodno od Serre so nemške čete ostavile, še preden so napadli Angleži. Depesha se glasi: Zapadno bojišče, armadna skupina princa prestolonaslednika Ruprechta: Vzhodno od Armentieres in južno od La Basse so ponorečili vsi napadi, ki so bili izvršeni po vročem topniškem ognju. Ves dan so nas obstreljavali močno s topovi v pozicijah na obbeh bregovih reke Ancre. Fonodi so angleške čete šestkrat nasokodile naše razstreljene jarke iz Serre do reke. Vsi napadi so bili odbiti. Sovražniku je naš ogenj povzročil hude izgube, sevrano od Serre pa boj moč proti moči. Strelni jarek jugovzhodno od Serre, ki je postal neraben, smo izpraznili. To je bilo v načrtu, zgodilo se je brez nadlegovanja in preden so napadle angleške čete.

Pariz, dne 12. februarja. — Vojni urad poroča, da sta bila izvršena dva uspešna vpada pri Verdunu in griču 304. Patrulje so bile aktivne v Šampaniji in v Argonih.

Berlin, brezlično v Sayville, 12. februarja. — Od izbruha vojne so nemška letala in protitalski stroji uničili 1,002 letalnih strojev ali 167 sovražnih letalnih škvadronov, 1,700 sovražnih letalcev je postalo nesposobnih za vojno. Škodna na sovražnih letalih znaša \$12,500,000.

Washington, D. C., 12. feb. — General Carranza je poslal noto Združenim državam, Argentini, Braziliji in republiki Čile, v kateri priporoča, da ustavijo dovažanje živil in orožja v Evropo vsem državam, ki so zapletene v vojno.

ŽRTVE SUBMARINK.

Potopljene ladje v zadnjih 24 urah 3 Skupna tonaža 17,065 Potopljene ladje od 1. feb. . . . 87 Skupne tonaže 179,903

SKRIVNOSTNA KONFERENCA V NEMČIJI.

Washington, 12. feb. — Vladni uradniki se zelo zanimajo za misteriozno konferenco, katero je po vesteh iz Amsterdamu čez London sklical danes nemški cesar Viljem v glavnem stanu armade. Med tistimi, ki so povabljeni na konferenco, so tudi kancelar Bethmann-Hollweg, dr. Zimmermann, minister za zunanje zadeve in feldmaršal Hindenburg, šef generalnega štaba. Vsekakor je mogoče, kakor so določili tisk, da se bo konferenca pečala z ameriškim vprašanjem in s protesti neutralnih držav. Razna znamenja kažejo, da se hoče kajzer premisliti in dati neutralcem gotove koncesije. Tako na primer poročajo, da je Nemci

ja pri volji dovoliti več svobode škandinavskim in nizozemskim parnikom; dalje se glasi vest, da bi rada Avstrija pustila neovirano plovo ameriškim parnikom na Sredozemskem morju. Stvar je vsekakor važna in vladno osovje v Washingtonu upa, da se morda spremeni položaj, ki je zdaj tako resen.

NEMČIJA BI SE RADA IZOGNILA KONFLIKTU.

Kodanj, 12. feb. — Iz Berlina poročajo, da je tamkaj malo upanja, da bi bilo mogoče najti kak "modus vivendi", ki bi prinesel sporazum med obema vladama. Kljub temu pa želi nemška vlada in velik del Nemcev, da bi se na kak način preprečila vojna z Ameriko, če je le mogoče. Po zanesljivih informacijah je nemška vlada naročila poveljnikom submarink, preden so odšli na februararsko pomorsko kampanjo, da naj bodo kolikor mogoče opremljeni, kadar srečajo neutralno, predvsem pa ameriško ladjo. Poveljniki imajo ukaz potopiti sovražno ladjo, čim jim pride pred oči, toda neutralne trgovske parnike pa lahko posvarijo, ako uprevidijo, da tako postopanje kollektaj soglasja z načrtom kampanje in v slučaju, da bi prišli sami v nevarnost.

V Berlinu so mnjenja, da mora priti prej ali slej do sovražnega dejanja na morju, ako Wilson vstraja pri svoji besedi, da se ho uničenje ameriških ladij in življenj smatrati za povod sovražnostim. Na to dejstvo so v Nemčiji že pripravljeni in čakajo le, kdaj poče vest, da je šel ameriški parnik na morsko dno ali da so Američani izgubili življenje na sovražnem parniku.

POTAPLJANJE SE NADALJUJE, TODA V MANJŠI MERI.

London, 12. feb. — Submarinke so v zadnjih štirindvajsetih urah potopile le tri parnike, kolikor je do zdaj naznanjenih. Potopljeni so: angleška parnika Netherlee s 4227 tonami in Sallach s 3811 tonami ter grški parnik Vasselessa Olga s 1400 tonami. V zadnjih desetih dneh so nemške submarinke ali mine uničile blizu 180,000 ton zaveznike in neutralne ploveh. Parnik Mantola, ki je plul med Londonom in Kalkuto, je bil torpediran večerj brez svarila južno-zapadno od Fastneta. Sedem mornarjev je izgubilo življenje. Rekeni mornarji izjavljajo, da je submarka izstrelila 47 malih granat na rešilne čolne. Mostvo parnika Sallach je bilo devet ur na morju, preden je prišla pomoč. Strojevodja je bil ubit in dva mornarja sta ranjena.

RADOSLAVOV GOVORI O MIRU.

Rim, 12. feb. — "Agencia" poroča, da je bolgarski ministrski predsednik Radoslavov izjavil v bolgarski zbornici, da je mir že tako blizu, da bo bolgarska armada demobilizirana morda že ob koncu tega meseca.

NEMCI ZVRAČAJO KRIVDO NA ANGLEŽE ZARADI PRIDRŽANJA GERARDA.

Berlin, 12. feb. — Prekomorska časnikarska agentura poroča: Nemška vlada ni kriva, da ni dobil poslanik Gerard pravočasno potnega lista, temveč so krivi Avstrijanci. (Dalje na 3. str., 1. kol.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (December 31-16) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

S kapitalisti ne moremo sklepati kompromisov.

Ko je izbruhnila vojna v Evropi in so socialisti v raznih vojskujočih državah sklenili, da podpirajo svoje vlade, so sklenili nekakšno premirje s kapitalisti. Ta pogodba z delavskimi sovražniki je izvala upravičeno kritiko.

Lahko je razumeti, da socialisti niso mogli preprečiti vojne, ker niso imeli moči, da jo preprečijo. Nepotrebno je pa bilo, da so popustili od boja proti kapitalizmu in monarhiji in se takorekoč sami sebe oropali svojih civilnih pravic, dokler traja vojna.

Tudi pri nas je situacija resna. Mi nimamo 111 socialističnih poslancev v parlamentu kot nemški socialisti. Nimamo jih ni toliko, kot jih imajo francoski ali italijanski socialisti. V kongresu imamo enega samega zastopnika, dobro organizirano stranko in na tisoče članov.

In če pride do vojne in smo odkritosrčni, moramo priznati, da je ne moremo vstaviti. In če bi mesto enega Meyer Londona imeli sto Meyer Londonov v kongresu, ne ustavimo vojne, ker v kongresu odloči večina.

Ali s tem ni rečeno, da naj se ne poslužimo vseh zakonitih sredstev in naj z njimi ne gasimo ognja, da se ne spremeni v požar. Naša dolžnost je, da govorimo, dokler je čas. Mi ne moremo in ne smemo sankcionirati kapitalističnega sistema ali celo sklepati kompromise z zastopniki tega sistema.

Naša opozicija ne sme biti brez glave, nezmisljena ali naglična, ampak naj bo mirna in načelna. To je edino pravilno stališče, ki ga lahko socialistična stranka zavzame v tem resnem času. In če bo stranka premišljeno ravnala, bodo socialisti v ugodni strateški poziciji po končani evropski vojni za konstruktivno delo.

Kot socialisti nismo meščanski pacifisti, četudi smo proti vojni. Nismo nasprotniki Anglije in Nemčije, nismo protiameriški, ampak smo protikapitalistični in verjamemo v načela mednarodnega socializma.

In če napravimo kompromis s predstavniki kapitalizma, kaj potem? Naša kritika bo postala topa in se bo mogoče omejila na kritiziranje armadnih dobaviteljev, ki bodo bolj gledali na svoj žep kot na pošteno oskrbo armade.

Zategadelj ne moremo sklepati kompromisa! Naš cilj je osvoboditev delavstva iz mezne sužnosti in opustiti moramo vse, kar obudi najmanjši sum, da smo se izneverili svojemu končnemu cilju. Če hočemo po evropski vojni veljati za to, kar smo bili pred vojno, moramo ostati zvesti načelom mednarodnega socializma.

Mednarodni zakon.

V zadnjem času prihajajo pogosto vprašanja, kaj je mednarodni zakon. To vprašanje ni v sedanjem času nič izrednega. Vsaki dan govore in pišejo, da je bil mednarodni zakon kršen, torej je samoposebica, da ljudje vprašujejo, kaj je pravzaprav mednarodni zakon.

Ce bi ljudje vprašali n. pr., kaj pomenita izraza angleškonevtralen in nemškonevtralen, bi bilo lažje odgovoriti kot povedati, kaj je mednarodni zakon. Izraza bi tolmačili n. pr. takole, in zadeli bi vsaj približno resnico: Angleški nevtraleci se zgražajo nad pogaženjem Belgije, nemški nevtraleci pa obsojajo nastop Anglije na Irskem in način, po katerem je tam Anglija udušila revolto.

Ali preveč je, če se vpraša, da naj povemo, kedaj je akcija po mednarodnem pravu zakonita in kedaj ni, če sta dve sovražni državi izvršili enoinisto akcijo. Posebno glede blokade je težko povedati, kedaj je zakonita po mednarodnem pravu. Če je kedaj res obstal tak zakon, ki je do pike določal, kakšna mora biti blokada, je ta zakon že zdavnej razbit. Mednarodni zakon je tak kot vsak drug zakon. Odvisen je od sredstev, s katerimi se ga izvede do priznanja.

Photos by American Press Association.

N. pr. v letu 1886 so evropske sile blokirale Grčijo. Blokirale so le vzhodno stran, ker je vrelo napram Turčiji v Grčiji. Vzhodna obal je bila bližje azijski Turčiji in otokom pod turško oblastjo v Egejskem morju kot zapadno obrežje. Velešile, med katerimi je bila tudi Avstrija, so imele sredstva, da ukrote malo Grčijo, in nihče ni vpil izven Grkov, da je bil mednarodni zakon kršen. Na strani evropskih sil so bila sredstva za blokado Grčije in rekli so, da je legalna.

Zdaj imamo dve blokadi. Eno so proglasili angleški zavezniški za centralne zavezniške, drugo pa centralni zavezniški za angleške zavezniške. Velika Britanija trdi, da je njena blokada legalna, četudi ne dovoli uvažati živeža za civilno prebivalstvo v Nemčijo, ker je njeno brodovje tako močno, da lahko zabrani uvoz v Nemčijo. Nepostavna je pa blokada Nemčije s potapljačami, ker pogrezajo parnike in seveda z njimi tudi tiste, ki so na njih in ki delajo, da vojno tihotapsko blago doseže Anglijo.

Temu nasprotno trdi Nemčija, da je angleška blokada nepostavna, ker hočejo z njo izstradati žene in otroke. In ker je angleška blokada nepostavna, ima Nemčija pravico blokirati Anglijo s potapljačami, da vrne šilo za ognilo. Potapljača je novo orožje in zategadelj ne velja za prejšnji dogovori.

Kar velja za Anglijo, ni treba, da velja za Nemčijo. In kar je merodajno za Nemčijo, ni treba, da bilo tudi za Anglijo, dasiravno bi morale biti merodajno za obe državi. Ali temu se nam ni treba čuditi, saj so že stari Rimljani priznali resničnost pregovora, če dva storita enoinisto, ni enoinisto. In danes je ta pregovor še vedno v veljavi. O tem se lahko prepričamo na zgledih iz vsakdanjega življenja. Če n. pr. delavec ukrade vrečo krompirja bogatini, da uteši glad svoji družini, pride zanesljivo za jetniško omrežje. Nekaj drugega je, če n. pr. bankir okrađe par sto delavcev za njih prihranke. Tedaj je dolga, dolga pot za bankirja, preden pride vječo, ki včasih vodi tudi mimo nje.

In tako je tudi z blokado.

Kadar pišejo "mi" in zopet "mi", ne pomeni ameriškega ljudstva, ampak pomeni vladajoči kapitalistični razred. V mednarodnem zakonu ne dela to razlike. Razlika je le v dolarjih, v denarju — v milijonih.

Ce bi bili naši kapitalisti res tako bedasti, drugi pravijo "moralni", da bi zahtevali, da je treba s silami, ki so zapletene v vojno, enako postopati, tedaj bi bili milijoni v kupčiji izgubljeni. Nemogoče je služiti vsem državam. In razume se, da služijo tistim, od katerih je pričakovati največ dobička. V tem slučaju so to aleiranci.

Tako se pravilno izvaja mednarodni zakon. In če kdo trdi, da je treba mednarodni zakon tolmačiti drugače, mu pravijo, da ni izvedenec. Včasih mu to še bolj robato povedo in mu zalučajo v obraz, da je navaden nevednež.

Sodišča nimamo, da bi razsodilo, kaj je ustavno in kaj ni ustavno v mednarodnem zakonu. In tako nikdar ne slišimo ali čitamo, kaj je kdo sam naredil z mednarodnim zakonom, ampak pripovedujejo, kaj je njegov nasprotnik napravil z njim.

Zategadelj se tudi ne more nikdar določiti, kaj je "prav" in kaj "ni prav". Vsakdo trdi, da je nepravilno, kar je izvršil njegov nasprotnik, ne ozira se pa na svoja dejanja. Tak je mednarodni zakon!

Novica se glasi, da se na Dunaju zelo jezijo, ker pravijo zavezniški, da hočejo "osvoboditi" avstrijske Italijane in Slovane. V dokaz, da imajo manjši avstrijski narodi dovolj svobode v Avstriji, kažejo na Dunaju pisma lojalnih Italijanov, Čehov, Slovencev, Srbov itd., ki so popolnoma zadovoljni z Avstrijo. Hm — tritisoč Italijanov, Slovencev, Hrvatov, Srbov, Čehov itd., ki so bili tokom vojne obočeni, že ne more pisati nobenih pisem! Ravno tako neverjetno je, da bi kako pismo prišlo iz zaporov, kjer se nahaja tisoče in tisoče "političnih" jetnikov po ruskem sistemu. Zadovoljnost je res velika!

Ko so bile pretrgane diplomatske vezi z Nemčijo, je zvezna vlada ukazala zastražiti vse važne mostove, vodne jeze, arzenale, pristanišča, municijske tovarne itd., da jih obvaruje pred morebitnimi napadi od strani fanatičnih pristašev Nemčije.

Slika pokazuje: 1. Straža pri vstopu v brooklynski pristan zvezne mornarice, ki je največji v Ameriki; 2. straža pregleduje avtomobil pri vstopu na most v Brooklyn; 3. pomoraki milicar na mostu v Manhattanu (New York.)

Širom Amerike.

POMANJKANJE PREMOMA.

Columbus, O., 12. feb. — Pomanjkanje premoga v mnogih mestih je postalo tako občutno, da nameravajo v mestih pričeti z gibanjem za zaplenbo premoga, ki stoji naložen v vozovih na železniških tirih.

Nad dvajset mestnih občin je v korespondenčni zvezi, da podvzamejo resno akcijo in napravijo pomanjkanju premoga konec.

V nekaterih mestih so že zaplenili premog za javne institucije. Ali zdaj hočejo zapleniti premog, da ga razdele med ljudstvo v občinah, v katerih primanjkuje premoga.

Na železniških tirih v Cincinnatiju je na tisoče železniških voz, naloženih s premogom, mejtem ko ljudstvo prezeha, ker ni premoga na trgu.

OGENJ V VOJAŠKEM TABORU.

Laredo, Tex., 12. februarja. — V hlevu zvezne pijonirke čete je nastal ogenj, ki je uničil hlev, 20 konj in mul. Zgorela je tudi konjaka oprava.

VZHODNI ČAS NE VELJA ZA OHIO.

Columbus, O., 12. februarja. — Lustig, poslanec iz okraja Cuyahoga, je predložil kongresni zbornici predlogo, ki določa, da se uvede za državo Ohio vzhodni čas.

Lustig je govoril za predlogo, sodnik Clark iz Warrena pa proti nji. Proti predlogi je glasovalo 71 poslancev, zanjo pa 31. Z vzhodnim časom ne bo nič v državi Ohio.

Pred dvema letoma so pokopali enako predlogo v zbornici.

PROTI TRGOVSKIM ZNAMKAM.

Jefferson, City, Mo., 12. feb. — Praračunski odsek je priporočil legislaturnemu senatu, da sprejme predlogo, ki naklada davek trgovcem, ki oddajajo odjemalcem trgovske znamke.

ANGLIJA NAROČA LADJE V AMERIKI.

San Francisco, Cal., 12. feb. — Angleške trdke so naročile tri parnike, ki bodo odrinili po 10.000 ton vode.

Petdeset let niso angleške trdke naročale ladij v Ameriki. Naročeni parniki morajo biti dovršeni v enajstih mesecih.

PROTI POLITIČNEMU GRABEŽTVU.

Jefferson City, Cal., 12. feb. — Senator Peter Anderson iz St. Louisa je predlagal v senatu, da mestni uslužbenec ne sme biti ob enem zaupnik politične stranke. Predlog, če bo sprejet, bo povzročil, da se mestni uslužbenec odpo-

vedo zaupništvu ali službi.

Dne 24. januarja so poročali listi, da od 28 republikanskih zaupnih mož 18 opravlja mestno službo, ki dobivajo na leto \$50,750 plače. To razkritje je povzročilo, da je Anderson nastopil proti političnemu grabežtvu.

ČUDNA SO SODNIJSKA POTA V AMERIKI.

St. Louis, Mo., 12. feb. — Policijski kapitan Singleton se je na vogalu Jefferson ave in Morganeve ulice zaman trudil, da spravi na noge konja, ki se je zgrudil na tla.

Mimo je prišel zamorski deček in nekaj časa opazoval brezuspešno delo policijskega kapitana. Ko je videl, da je delo kapitana brez uspeha, je naenkrat zaklical: "Get up!" Konj je planil na noge, kot bi ga kviško vrgla električna sila, kapitan je pa fanta aretiral in ga odgnal na policijsko postajo.

Na sodišču je bil kaznovan na 5 dolarjev denarne globe in troške, ker se je umešaval v uradno delo in kalil javni mir. Fant se je zagovarjal, da je izvršil delo, ki ga policijski kapitan ni mogel storiti. Zagovor mu ni pomagal, ampak so povedali, da naj plača, če ne, pojde za omrežje.

SREBRO SE TUDI DRAŽI.

New York, 12. februarja. — Čisto srebro se prodaja po 77 in tri osminke c. unča. To je najvišja cena, odkar je izbruhnila vojna.

STAVKA VOZNIKOV JE KONČALA S KOMPROMISOM.

Bayonne, N. Y., 12. februarja. — Stavka voznikov je končana. Vozniki in njihovi pomočniki dobe dva dolarja povznanja mezde na teden. Zahtevali so tri dolarje povznanja mezde.

ZIVEL JE V PEKLU.

Mobile, Ala., 12. februarja. — 15letni Emory Hester je ustrelil svojo mačeho. Zamizal je, ko je sprožil samokres, da je ne vidi pasti.

Vprašali so ga, zakaj je umoril mačeho. Deček je odgovoril, da je živel pet let v pekl.

Za zabavo in kratek čas.

Ima prav.

Gospa: "Tvoje obnašanje je zelo nepristojno, draga moja! Sinoči sem spet pogledala skozi ključavnico, pa sem videla vojaka pri tebi!"

Kuharica: "To da je nepristojno? K meni vendar ne more priti vladni svetnik kakor k vam, milostljiva gospa!"

Sumljivo.

Gospa: "Gospod poročnik, kaj da vas ni bilo že celih štirinajst dni pri nas?"

Poročnik: Oprostite, milostljiva, šele včeraj sem izvedel, da je vaš gospod soprog odpotoval."

Kaznovan.

Sodnik: "Kakor vidim iz tega spisa, ste vi bili nekoč toženi zato, ker ste pretepli vašo tačco. Ali ste takrat bili kaznovani?" Obtoženec (polglasno): "Od sodišča ne; toda moja žena mi je izbila tri zobe."

Odgovor.

Učitelj: "Kdo ve kaj je bil Noe?"

Mali Julče: "Lastnik menezarije."

Pojasnijo.

Sinek: "Oče, povej mi kako se pove pravideje "le coeur" ali "la coeur"?"

Oče: "Kakor je meni znano, je napravnijeje "liker".

Razlika.

A: — "Kaj ti je rekla žena, ko si prišel nocoj tako pozno domov?"

B: — "Ni rekla niti besedice; ampak od jeze si je pulila lasce."

A: — "Oh, ti si srečen! Tudi moja je bila strašno srdita, ali pustila je le moje lasce."

Modro.

Kapral: "Tristo zlodjev! Praven trehnuti! Že več kot stokrat sem rekel, da ne bomo imeli lepe armade, dokler bomo dobivali vojake iz med civilistov."

